

Voorbeeldantwoorden Z19-01 Hildegard vor Bingen, Hemelse Stemmen

Bij discussie-/meningsvragen worden geen voorbeeldantwoorden gegeven.
De gegeven antwoorden zijn bedoeld als voorbeeld en als hulpmiddel om tot een beter begrip te komen van de muziek.

Vraag 1:

Als antwoord bij 'Wat is u het eerst opgevallen?' bijvoorbeeld:

- eenstemmig
- grote omvang van de stem
- geen vast metrum (maat)
- muziek komt steeds terug naar dezelfde (grond)toon

Vraag 3: Muziek uit deze notatie is moeilijker te zingen dan moderne notatie:

- een vierlijnige notenbalk met andere muzieksleutels,
- je moet weten wat al die slingertjes betekenen,
- er zijn geen maatstrepen,
- je moet zelf een ritme bedenken,
- als je het samen wilt zingen moet je precies afspreken hoe je dat ritmisch doet,
- er is (meestal) geen begeleiding, soms wordt een basistoon ('drone') gebruikt maar dat heeft Hildegard niet voorgeschreven.

Vraag 4: Op 1:35 ('et ipsum Verbum') en op 4:45 (bij het Responsum 'Et sic indumenta')

Vraag 5: Dubbele sprongen op 4:23, 5:04 en 6:54.

Vraag 7: Andere momenten met in de luisterwijzer beschreven beginformule:

4:49 ('quoniam'), 7:09 ('quia guttur')

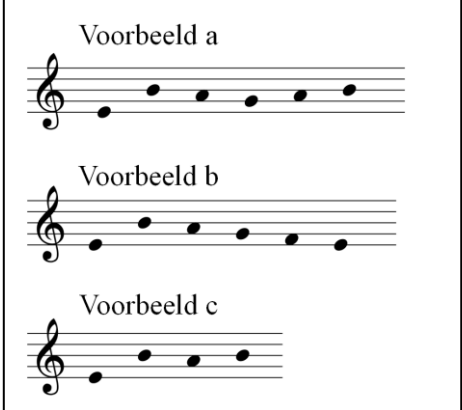
Andere beginformules zijn bijvoorbeeld:

- 2:01 ('et in celestibus'), 3:27 ('et coeperunt'),
4:59 ('Quoniam') (zie voorbeeld a).
- 2:39 ('Et postquam'), 4:30 ('et cognoverunt')
(zie voorbeeld b),
- 1:46 ('In multo') (zie voorbeeld c).

Vraag 8: Verdriet, berusting of inkeer.

Vraag 11: De patriarchen en profeten zingen in een soort tweestemmigheid. De tweede stem zingt hetzelfde als de eerste stem maar dan een kwint (5 tonen) hoger. De notatie is echter éénstemmig. De Deugden zingen éénstemmig.

N.B. men gaat ervan uit dat de eerste meerstemmige muziek is ontstaan door het toevoegen van parallelle stemmen.

Voorbeeld a

Voorbeeld b

Voorbeeld c

Vraag 12: 2:00 'cum illo' en 2:20 'corporis'.

N.B. Voor mensen met een absoluut gehoor: de mannelijke zangers beginnen een halve toon hoger dan genoteerd, als de vrouwen en de instrumentale begeleiding beginnen zijn de zangers afgezakt naar de genoteerde hoogte.

Vraag 15:

(47:40) *Anima (de Ziel)*: De Ziel richt zich op een felle, zelfbewuste toon tot de Duivel, en roept Nederigheid juist op vriendelijke, haast smekende toon te hulp.

(48:18 en 49:42) *Humilitas (Nederigheid)* heeft een bescheiden stem, niet zo hoog.

(48:52 en 50:19) *Victoria (Overwinning)*: Een hoge, triomfantelijke stem, vanaf 50:19 zelfs juichend.